

РЕШЕНИЕ
29 июня 2022 года

КАРАР
№ 51

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге территориясендә жәмәгать һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы нигезләмәне раслау хакында.

"Жирләү һәм жирләү эше турында" 12.01.1996 ел, № 8-ФЗ Федераль закон, "Россия Федерации сенде жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, «санитар-экологик икеайлык турында "30.03.1999 ел, № 52-ФЗ Федераль закон нигезендә," жирләү һәм жирләү эше турында "гы Федераль закон," Россия Федерации сенде жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ - 2.1.3684-21 «шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчә торган су һәм эчәргә яраклы су белән тәэммин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, житештерү, жәмәгать биналарыннан файдалануга, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактика) чараптар үткәругә карата санитар-эпидемиологик таләпләр һәм САНПИН 2.1.3684-21 нормаларын раслау турында" РФ Баш дәүләт санитар табибының 28.01.2001 №3 карары белән расланган санитар-эпидемиологик таләпләр», Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге Уставы белән, жәмәгать һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеген оештыру һәм Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шеншенәр авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын тиешенчә карап тотуны тәэммин итү максатларында, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге Советы карары:

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге территориясендә жәмәгать һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында Нигезләмәне (кушымта итеп бирелә) расларга.

2. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге Советының 21.09.2010 ел, №24 карары үз көчен югалткан дип санарага.

3. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Куныр авыл жирлегенең мәгълүмат стендында әлеге каарны игълан итәргә һәм Балтач муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотам.

Балтач муниципаль районы
Куныр авыл жирлеге башлыгы

Р.О.Егоров

Татарстан Республикасы
Балтач муниципаль районы
Куныр авыл жирлеге
Совет карары буенча
Кушымта

ЭШ

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге территориясендә жәмәгать һәм дини зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Куныр авыл жирлеге территориясендә жәмәгать һәм дини зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында әлеге нигезләмә (алга таба - нигезләмә) "жирләү һәм жирләү эше турында" 12.01.1996 ел, № 8-ФЗ Федераль закон, "Россия Федерацииң жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, «Россия Федерацииң жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында "30.03.1999 ел, № 52-ФЗ Федераль закон," жирләү һәм жирләү - 25.12.1996 ел, № 63-ТРЗ «Татарстан Республикасында жирләү һәм жирләү эше турында» Татарстан Республикасы законы," шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчәргә яраклы су һәм эчәргә яраклы су белән тәэммин итүгә, эчәргә яраклы суга, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, житештерү, жәмәгать биналарыннан файдалануга, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактика) чараптар үткәрүгә һәм үткәрүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләр» СанПин 2.1.3684-21 нормалары, " Татарстан Республикасында жирләү һәм жирләү, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге Уставы нигезендә, жәмәгать һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеген оештыру һәм Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге территориисендә (алга таба – авыл жирлеге) жирләү урыннарын тиешенчә карап тотуны тәэммин иту максатларында Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге Уставы белән расланды.

1.2. Авыл жирлеге территориисендә урнашкан зиратлар, гомуми кагыйдә буенча, жәмәгатьчелек тарафыннан үлгән (һәлак булган) кешеләрне жирләү өчен, аларның теләк белдерүен исәпкә алыш йә жирләү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт карары буенча билгеләнә.

1.3. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге карары буенча (алга таба – авыл жирлеге башкарма комитеты) авыл жирлеге территориисендә дин тотучы зиратлар төзелә ала.

1.4. Авыл жирлеге территориисендә түбәндәге төр зиратлар урнашкан:
жәмәгать зиратлары: - Дурга авылы 16:12:051001:92, 16:12:051001:93;
дин тотучы зиратлар: - Улисъял авылы 16:12:051003:40;
- Куныр авылы 16:12:050904:27;
- Куныр авылы 16:12:050101:172;

- Шуда авылы 16:12:050902:42;
- Дурга авылы 16:12:051001:89;
- Куныр авылы 16:12:050102:373;
- Курамъял авылы 16:12:050601:1.

1.5. Жәмәгать зиратларында жирләү дин, хәрби һәм башка гореф-гадәтләрне исәпкә алып башкарлырыга мөмкин.

2. ТӨШЕНЧӘЛӘР ҺӘМ БИЛГЕЛӘМӘЛӘР КУЛЛАНЫЛА ТОРГАН НИГЕЗЛӘМӘ

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:

Автокатафалк-жәсәdle табут, үлгән яки үлгән, жирләнгән продукция һәм жирләүдә катнашуучылар өчен маҳсус жиһазландырылган автотранспорт чарасы.

Жирләү - табутта яки табутсыз үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен, склеп, саркофаг, мавзолей, пантеон һәм кабердәге туфрак белән чүп савытларын, колумбар урыннарын жиргә бирү яки маҳсус билгеләнгән участокларда трах жәю процессы.

Туганнар каберлеге - мәрхүмнең (үлгән) жирләү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган жирләү урыны, шул рәвешле, үлгән (үлгән) кешенең иренең яки якын туганы күмелгән урында жирләүне гарантияләү өчен.

Ялғыз жирләү-ялғыз гражданнарны, жирләү бурычын үз өстенә алган зат жирләү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган жирләү урыны, шулай ук шәхесләре Эчке эшләр органнары яки хатыны, якын туганнары яки законлы вәкилләре булмаган яки алар жирләү мөмкинлеге булмаган гражданнарны жирләү урыны.

Гайлә (бала табу) күмелү - өч һәм аннан да күбрәк үлгән (һәлак булган) туганнарын жирләү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бирелә торган жирләү урыны.

Туганнар каберлеге-зиратлар территориясендә күпләп һәлакәтләр корбаннарын жирләү өчен бушлай бирелә торган урын.

Туганнар каберлеге- зиратлар территориясендә күпләп һәлакәтләр корбаннарын жирләү өчен бушлай бирелә торган урын зиратлар территориясендә массакүләм һәлакәтләр корбаннарын жирләү өчен (шәхесләре тулысынча сакланган яки идентификацияләү алмаган гадәттән тыш хәлләрнең шәхесләре билгеләнмәгән).

Хәрби күмелү- жирләү хәрби йоласын үтәп, үлгән яки һәлак булган хәрби хезмәткәрләрне һәм аларга тиңләштерелгән категория гражданнарын жирләү өчен билгеләнгән жәмәгать зираты участогы.

Мактаулы каберлекләр, кагыйдә буларак, тәп жәмәгать зираты аллеясы буенда урнашкан, үңайлы алымнар һәм яхшы күзәтү булган һәм үлгән кешене жирләгендә бушлай бирелә торган урыннар, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, авыл жирлеге каршындагы казанышларны нигезләү һәм раслау бурычын алган зат үтенече буенча, вафат булган кешене жирләү бурычын үз өстенә алган зат үтенече буенча, жирләү урыннары.

"Мораль яклау" зонасы (мораль зона, Яшел саклау зонасы) - гомуми кулланылыштагы территория һәм жирләү өчен билгеләнгән объект төзелешен бүлүче зона. Ул зират территориясенең бер өлешен аның периметры буенча яфраклы һәм ылышлы агачлардан, ким дигәндә, ике рәттән тора.

Каберлекләр зонасы- жирләү башкарыла торган зиратның функциональ-территориаль зонасы.

Жирләүне гамәлгә ашыру гарантиясе- үлгән яки үлгән кешене жирләүне Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә тәэммин итә торган гарантияләрнең жыелмасы.

Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге - Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары белән гарантияләнгән Россия Федерациясе гражданинарына түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләр исемлеге. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияле исемлеген бирү бурычы гамәлдәге законнар белән жирләү эше мәсьәләләре буенча махсус хезмәткә йөкләнгән.

Зират- жирләү урыны чикләрендә урнашкан һәм кремациядән соң вафат булган (үлгән) кешеләрне жирләү өчен жир кишәрлекләре булган шәһәр төзелеше комплексы.

Каберлекләрне теркәү кенәгәсе - каберлекләрне теркәү кенәгәсе.

Колумбарий- жирләнгән урн. Вертикаль буенча Колумбарий ярусларга бүленә, яруслар мемориаль плитәләр белән капланган урыннарга бүленә.

Жирләү өчен җаваплы зат - жирләү турында мәрхүмнең (үлгән) ихтыярында күрсәтелгән зат йә ире, якын туганнары (балалары, эти-әниләре, уллыкка алынган, туганнары һәм бертуган апалары, оныклары, бабасы, әби), башка туганнары, вафат булган (вафат булган) кешене жирләү, күмү урынын рәсмиләштерү, аны тиешле тәртиптә тоту һәм аны дайми карау бурычын үз өстенә алган башка затлар.

Жирләү урыны- үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен яки мәетләрен күмү өчен билгеләнгән жирләү объектының бер өлеше.

Жирләү урыннары- жирләү өчен билгеләнгән жирләү объекты киңлегенен бер өлеше, ул үлгән яки һәлак булган, туфрак белән күмелгән, этик, санитар һәм экологик таләпләр нигезендә махсус оештырылган жирләү урыннарын күмү буенча йола гамәлләре үткәру өчен билгеләнгән. Жирлек территориясендә жирләү урыннары булып жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагында булган һәм үлгән (һәлак булган) кешеләрне жирләү өчен билгеләнгән жәмәгать зиратлары тора.

Кабер - табигый грунтта вемка рәвешендәге жир корылмасы, ул үлгән яки табутта яки аннан башка һәлак булган мәетләрне күму өчен билгеләнгән.

Кабер өеме - үлгән яки һәлак булган кешеләрнең истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмелгән урында куела торган мемориаль мәгълүмат булган архитектура-скульптура корылмасы.

Жәмәгать зираты- жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт карапы буенча үлгән яки һәлак булган кешеләрне жирләү өчен билгеләнгән жирләү объекты.

Дин тоту зираты- жирләү өчен билгеләнгән объект, ул бер дингә (конфессиягә) караган вакытта үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) һәм мәетләрен (жәсәдләрен) жирләү өчен, тиешле кануннар һәм йолаларны үтәп, жирләү өчен билгеләнгән.

Жәсәд- мәрхүмнен гәүдәсе.

Һәйкәл- күләмле яки яссы архитектура формасы, шул исәптән скульптура, обелисклар, яткан һәм куелган плитәләр, алар хөрмәтенә куелган затлар турында мәгълүмат тупланган (мемориаль мәгълүмат).

Туфрак- кремациядән соң вафат булган (ұлгән) мәетенең жәсәдләре.

Жирләү - авыл жирлеге территориясендә булган гореф-гадәтләргә туры китереп, санитар, экологик һәм башка билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә каршы килми торган кеше мәетен (жәсәдләрен) күмү буенча йола гамәлләре.

Жирләү эше-жирләү өчен билгеләнгән объектларны булдыру һәм эксплуатацияләү, шулай ук жирләүне оештыру һәм үткәрү белән бәйле ритуаль, юридик, житештерүү, йола (дини) һәм башка төрле хезмәтләр күрсәтүгә юнәлдерелгән мөстәкыйль эшчәнлек төре.

Жирләү кирәк-яраклары- жирләгендә кулланыла торган ритуаль эйберләр. "Жирләү кирәк-яраклары" һәм "жирләү ритуалы предметлары" терминнары охшаш.

Жирләнүнең теркәү билгесе – вафат булган яки һәлак булган кешенең фамилиясен, инициалларын һәм жирләү датасын, аның туган һәм үлем даталарын, шулай ук жирләү башкарылган участок номеры күрсәтелгән табличка.

Ритуаль хезмәтләр-башкаручының һәм кулланучының турыдан-туры хезмәттәшлеге, шулай ук башкаручының жәсәдләрне, ұлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен күмү, жирләү, күмү урыннарын карап тоту буенча эшчәнлекке нәтижәсе.

Ритуаль оешмалар - Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә теркәлгән, жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт статусы булмаган һәм авыл жирлеге территориясендә ритуаль һәм шуңа бәйле ритуаль хезмәтләр, шул исәптән жирләү буенча хезмәт күрсәтергә хокуклы юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр.

Зиратны караучы-авыл жирлеге башкарма комитеты билгели торган, үз функцияләрен түләүсез нигездә башкаручы, күмү урыннарын билгеләү өчен жаваплы зат.

Жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт-жирләү һәм жирләү буенча хезмәт күрсәтү эшчәнлеген алыш баручы, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән тәртиптә авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан төзелә торган коммерцияле булмаган оешма.

Туфрак салынган урна – ұлгән кешенең калдыкларын салган целлофан пакет. Урна савытлары төрле тышкы бизәлешле булырга мөмкин.

3. ЖИРЛӘҮ ТӘРТИБЕ

3.1. Жирләү зиратта каберләрне урнаштыру һәм карап тоту кагыйдәләре, шулай ук санитар кагыйдәләр һәм нормалар нигезендә башкарыла.

3.2. Гражданлык хәле актларын теркәү органнары тарафыннан бирелгән үлем турында таныклык күрсәтеп, ұлгән затның туганнары, я жирләү бурычын үз өстенә алган затлар, жирләүгә рөхсәтне (1 нче күшымта) авыл жирлеге башкарма комитетына гариза бирү юлы белән (2 нче күшымта) рәсмиләштереләр.

3.3. Һәр күмелү билгеләнгән формадагы китапта теркәлә (кушымта 3). Күмелгән каберлекләрне исәпкә алуның төгәлләнгән китабы катый хисап документы булып тора һәм "Балтач муниципаль районы архивына дайими саклауга тапшырыла»

Күмүгә рәхсәт рәсмиләштергәндә, күмелгән урыннарны теркәү кенәгәсендә күмүне теркәү языу түбәндәгечә башкарыла:

- үлгән (һәлак булган) затның фамилиясе, исеме, әтисенең исеме; үлгән (вафат булган) затның туу һәм үлү датасы; үлгән (һәлак булган) кешенең яше;
- үлгән (һәлак булган) затның үлү турында герблы таныклыгының сериясе һәм номеры үлгән (һәлак булган) затның үлем турында медицина таныклыгының номеры);
- күмелү даталары;
- кабер һәм күмү участогының тәртип номеры;
- күмелгән өчен жаваплы затның фамилиясе, исеме, әтисенең исеме һәм адреслары.

3.4. Жирләү рәхсәттә күрсәтелгән срокта һәм зиратны караучы күрсәткән билгеле урында, жирләүгә рәхсәт белдерелгәннән соң башкарыла.

3.5. Жирләү бурычын үз өстенә алган затка күмүне теркәү турында таныклык бирелә (4 нче күшымта).

3.5. Каберләр зиратны билгеләнгән планировкасы нигезендә эзлекле тәртиптә тезеләләр. Жирләнгән вакытта чардуганнар рәте сакланырга тиеш.

3.6. Мәрхүмне жирләү өчен түбәндәге күләмдәге кабер өчен жир участогы бүләп бирелә: кабернең озынлыгы - 2 метр, киңлеге - 1 метр, тирәнлеге - 1,5 метр; кабер төбенең тамгасы грунт сулары торышы дәрәҗәсенән 0,5 метрга югарырак булырга тиеш; кабер өстендәге калкулыклар 0,5 метр биеклектә булырга тиеш. Каберләр арасында озын яклар буенча-1 метр, кыска - 0,8 метр.

Чардуганнарның биеклеге 1 метрдан артмаска тиеш.

Гайлә (нәсел) күмелү урыны күләме 20 кв. метрдан артмаска тиеш.

3.7. Гамәлдәге зиратта, мәетне кабер булган урында жирләү, жирләү өчен жаваплы затның язма ризалыгы, шулай ук авыл жирлеге башкарма комитеты рәхсәте булганда, элекке жирләү вакытыннан 20 ел үткәннән соң рәхсәт ителә.

3.8. Гамәлдәге зиратта, чардуган эчендә буш урын булган очракта, туганнарны жирләү рәхсәт ителә.

Буш урын булмаганда, туганлык каберлегендә жирләнгән очракта, әлеге жир участогының мәйданын арттырмыйча жирләү участогы чикләрендә жирләү рәхсәт ителә. Бу очракта беренче һәм икенче каберлекләр арасында араны киметү рәхсәт ителә, ләкин әлеге Нигезләмәнен 3.10 пунктында билгеләнгән чикләрдә.

3.9. үлгән (һәлак булган) затны кабер өстенә жирләүгә яки туганлык каберлегендә жирләүгә рәхсәт жирләүне оештыручи затка бирелә:

- үлгән (һәлак булган) затның герблы үлү турында таныклыгының төп нөхчәсе булганда;
- үлгән (һәлак булган) зат белән элек үлгән (һәлак булган) затның якын туганлыгын раслаучы документлар булганда;
- мәетне күмүгә жаваплы заттан язмача ризалык булганда.

3.10. Табутны күмгәндә, гамәлдәге туганлык (гаилә) киртәләренә күмгәндә, каберләр арасындағы ара 0,5 метрдан да ким булмаска тиеш, табутта күмелгән вакытта кабернең тирәнлеге 1,5 метр булырга тиеш.

3.11. Архив документлары (теркәү журналы) булмаганда каберләргә яки киртәләрдә буш урыннарга яқын туганнарының язмача гаризалары (туганлык дәрежәсе һәм мөлкәткә хокук-һәйкәлләр, киртәләр h. б.кабер корылмалары гражданнар тарафыннан бу зиратта күмелүне раслаучы документлар күрсәткәндә раслана.

3.12. Берничә кешене бер табутта күмү рөхсәт ителми.

3.13. Билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип табылган каберлекләрне (каберлекләрне) жирләү гомуми нигезләрдә башкарыла.

3.14. Туганлык жирләрендә жирләү туфрак салынган чүплекләрне жирләү, алдагы жирләү вакытына карамастан, рөхсәт ителә.

3.15. Мәетләрне күмү санитар нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә, үлем житкәннән соң 24 сәгатьтән дә соңга калмыча яки гадәттән тыш хәлләр булган очракта, медицина һәм хокук саклау органнары рөхсәтеннән соң башкарыла.

3.16. Аеруча куркыныч йогышлы авырулар таралуны булдырмау максатларында итsez этиологиядән, шулай ук аерucha куркыныч инфекцияләрдән (дәвалау оешмаларында үлгән яки ачу өчен патологоанатомия бүлекләренә кергән) үлүчеләрне жирләү процессы турыдан-туры патологоанатомия бүлегеннән оцинкланган гербларда башкарыла.

3.17. Югары радиоактив фонына ия булган мәетләрне күмү Россия Федерациясе законнары нигезендә, зиратның маxус бирелгән участогында рөхсәт ителә.

3.18. Мәрхүмнәрнең жәсәдләрен яңадан жирләү башкарма хакимият органнары каары һәм дәүләт Санэпид күзәтчелеге органнарының аерucha куркыныч йогышлы авыруларның булмавы турында бәяләмәсе буенча мөмкин. Жирләү мизгеленнән бер ел алдан жирләүне үткәрергә киңәш ителми.

3.19. Жәсәдләрне тартып алган очракта, каберләр билгеләнгән тәртиптә куллануга рөхсәт ителгән дезинфекцияләнергә, салынган һәм планлаштырылган булырга тиеш.

3.20. Кабер калкулығында жирләгәндә үлгән кешенең фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, үлем датасын һәм теркәү номерын күрсәтеп билге куела.

3.21. Ябық зиратларда жирләү тыела, моннан тыш, чүплекләрне туфрак белән күмү очракларыннан тыш.

3.22. Яқын туганнары яки алар жирләү мөмкинлеге булмаган очракта, шулай ук жирләү, моргка, суд-медицина экспертизасы учреждениеләренә илтүне йәкләү бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаганда, Эчке эшләр органнары тарафыннан аның шәхесен билгеләгәннән соң мәетне жирләү эше мәсьәләләре буенча маxуслаштырылган хезмәт тарафыннан башкарыла (аның булмаганда). - (алга таба - «контракт буенча ритуаль оешма»).

3.23. Зиратта үз белдеген белән жирләү тыела.

4. ГАИЛӘ (РОДОВЫЕ) КҮМЕЛГӘН

4.1. Гаилә (родовое) күмелгән урыннар мәетне жирләгәндә дә, булачак каберлекләр өчен дә бирелә.

4.2. Жемегать зиратындағы жир кишерлеклөрө гайлә (бала табу) күмелгән урыннар булдыру өчен авыл жирлеге территориясендә дайми яшәүче Россия Федерациясе гражданнарына бирелә.

4.3. Гайлә (родовое) жирләү урынының күләме 20 квадрат метрдан артмаска тиеш.

4.4. Гайлә (родовое) жирләү өчен урын бирү яки бирүдән баш тарту турында Карап кабул итү, гайлә (бала табу) күмелүләре реестрын формалаштыру һәм алыш бару, гайлә (бала табу) күмелү урыны бирү мәсьәләсен хәл итү өчен гариза бирүчеләр тарафынан бирелгән документларны исәпкә алу һәм саклау авыл жирлеге башкарма комитеты тарафынан башкарыла.

Карап Башкарма комитет каары рәвешендә рәсмиләштерелә.

4.5. Гайлә (родовое) жирләү өчен урын бирү мәсьәләсен хәл итү өчен авыл жирлеге башкарма комитетына түбәндәгे документлар бирелә::

1) гайлә (родовое) күмелгән урында жирләү (жирләү) күздә тотыла торган затлар даирәсен күрсәтеп, гайлә (родовое) күмү урыны булдыру өчен урын бирү турында гариза (5 нче күшымта);

2) паспорт яки мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы башка документ күчермәсе, төп нөсхәсен чагыштыру өчен күрсәтеп, ;

3) үлгән кешенең туганнары белән базарда элек жирләнгән туганнары туу дәрәҗәсен раслаучы документлар.

4.6. Барлық тапшырылган документлар опись буенча кабул ителә (6 нче күшымта), аның күчермәсе гариза бирүчегә аларны кабул итү датасы турында билге белән тапшырыла.

4.7. Гайлә (родовое) жирләү өчен урын бирү яки аны бирүдән баш тарту турындағы карап барлық документлар белән гариза алынган көннән 30 көннән дә артмыйча кабул ителә.

4.8. Жирләүне турыдан-туры гамәлгә ашырганда гайлә (бала табу) жирләү өчен урын бирү яки аны бирүдән баш тарту турында карап мөрәжәгать итүче тарафынан авыл жирлеге башкарма комитетына (жирләнгән көнгә кадәр бер көннән дә соңга калмыйча) үлем турында медицина таныклыгын яисә ГХАТ органнары бирә торган үлем турында таныклыкны, шулай ук әлеге Нигезләмәнең 4.5 п.күрсәтелгән документларны тапшырган көнне кабул ителә.

4.9. Гайлә (родовое) жирләү өчен урын бирү турындағы карап гариза бирүчегә 30 көнлек (7 нче күшымта) язма рәвештә почта аша жибәрелә яисә жибәрелә.

4.10. Гайлә (бала тудыру) жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турындағы карап мөрәжәгать итүчегә 30 көнлек срокта баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, язма рәвештә тапшырыла яисә жибәрелә (8 күшымта).

4.11. Гайлә (бала табу) күмүне булдыру өчен урын бирүдән баш тарту, әгәр дә рөхсәт ителә:

1) мөрәжәгать итүче недееспособным зат булып тора;

2) мөрәжәгать итүче Гайлә (бала табу) күмелүләре булдыру өчен урыннар бирелергә мөмкин булган зиратлар исемлегенә көрмәгән зиратта урын алу теләген белдерде;

3) мөрәжәгать итүче 4. 5. пунктында күрсәтелгән барлық документларны тапшырган., 4.8. әлеге нигезләмәнең 1 пункты;

4) мөрәҗәгать итүче вафат булган кешенең (ата-аналар һәм балалар, уллыкка алучылар, бабай, әби һәм оныклар), тулы һәм тулы булмаган (уртак әтисе яки әнисе булган) туганнар һәм сеңелләре белән турыдан-туры килә торган һәм иңүче линия буенча туганнарының (туганнары) булып тормый.;

5) мөрәҗәгать итүче зиратның структур үзенчәлекләре һәм жирләү урынының архитектур-ландшафтлы мохите белән бәйле рәвештә гайлә каберлекләре өчен бирелми торган жир кишәрлеген алу теләген белдерде;

6) мөрәҗәгать итүче авыл жирлеге территорииясендә дайми яшәүче Россия Федерациясе гражданы булып тормый.

4.12. Гайлә жирләү өчен жир участогын сайлаудан баш тарту гайлә жирләү өчен жир участогын сайлау турында гариза белән кабат мөрәҗәгать итү өчен киртә булып тормый.

4.13. Гайлә (бала табу) жирләү өчен урын бирү турында кабул ителгән карап нигезендә, авыл жирлеге башкарма комитеты гайлә (бала табу) жирләү өчен урын бирү турында таныклык бирә һәм аны жиңе календарь көннән дә артмаган, ләкин мәтне жирләүгә туры килгән очракта, жирләү көненә кадәр бер көннән дә соңга калмычка тапшыра.

4.14. Гайлә (бала табу) күмелү урыны күрсәтелгән таныклык бирелгән зат тарафыннан киртәләп алышырга тиеш.

4.15. Гайлә (бала табу) күмелгән урыннарда жирләү урынына архив документлары булмаган очракта, жирләү бурычын алган затның язма гаризасы нигезендә, аның шәхесен таныклаучы паспорт яки башка документ күрсәткәндә авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәте белән башкарыла., 4.8. 1. әлеге нигезләмәнең 1 пункты.

5. МАКТАУЛЫ КҮМЕЛГӘН

5.1. Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, авыл жирлеге алдында казанышлары булган вафат (һәлак булган) гражданнарының истәлеген мәңгеләштерү максатларында жәмәгать зиратлары территорииясендә, авыл жирлеге башкарма комитетының тиешле каары нигезендә, аерым жир участоклары (зоналары) каралырга мөмкин.

5.2. Жирләү мактаулы күмелгән урыннарда башкарылырга мөмкин булган затлар исемлеге авыл жирлеге башкарма комитеты каары белән билгеләнә.

5.3. Мактаулы күмелгән урынның күләме авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан 6 квадрат метрдан да ким булмаган күләмдә билгеләнә.

5.4. Мактаулы күмелгән урыннарда жирләү рөхсәт ителми.

6. ХӘРБИ КАБЕРЛЕКЛӘР

6.1. Жәмәгать зиратлары территорииясендә авыл жирлеге башкарма комитетының тиешле каары нигезендә хәрби каберлекләр өчен аерым жир кишәрлекләре (зона) каралырга мөмкин.

6.2. Жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән 5 кв. м мәйданлы затларның жирләү урыннары бушлай бирелә.

7. КҮМУ УРНЫ БЕЛӘН ПРАХОМ

7.1. Жирләү урнада да, чүп-чарсыз да башкарылырга мөмкин. Күмүнен түбәндәге ысууллары булырга мөмкин:

һәйкәл кую белән күмелгән чүплекләрне жирләү;

һәйкәл урнаштырмыйча гына чүп савытларын күмү;

Колумбиядә туфрак салынган урна урнаштыру (кайғы диварында);

ул туфрак черегән жиз кеби.

7.2. Зиратта жирләнгән чүплекләрне күмү кремация турыйндағы документлар һәм жирләү өчен жаваплы зат паспорты нигезендә башкарылырга тиеш.

7.3. Урнада мәрхүмнең фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм теркәү номеры язылырга тиеш.

7.4. Жирләү өчен жаваплы затка мәет көле салынган савытны күмү турыйнда таныклық тапшырыла (9 нчы күшымта). Шул ук вакытта күмүләрне теркәү китабына тиешле язма кертелә.

7.5. Махсуз корылманың(колумбариинең) мәрхүмнең көле урнаштырылган уемтыгы махсус мемориаль плитә белән ябылырга тиеш, ә мәрхүмнең каберенә һәйкәл куелырга мөмкин. Плитәдә яки һәйкәлдә түбәндәге мәгълүматлар күрсәтелә:

исеме, атасының исеме һәм мәрхүмнең фамилиясе;

вафат булучының яшәү чоры.

7.6. Мәрхүмнең көле салынган урна аерым участокта яисә туганлык жирләвенә күмелергә мөмкин.

Мәрхүмнең көле салынган урна туганнар каберенә жирләнгән очракта, авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтен дә алырга кирәк. Күмүләрне теркәү китабына күмелгән урын турыйнда билге ясала.

7.7. Мәрхүмнең көлен тарату авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәте белән гамәлгә ашырыла. Көлне таратканда, бу жир өчен билгеләнгән территориядән читкә көл эләгү рөхсәт ителми. Көл тараткан урыннарында истәлек билгеләрен урнаштыру авыл жирлеге башкарма комитеты каары буенча гамәлгә ашырылырга мөмкин.

8. ДИНИ ЗИРАТЛАР

8.1. Дини зират-жирләү өчен билгеләнгән объект, ул бер дингә (конфессиягә) караган вакытта үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) һәм көлләрен, тиешле кануннар һәм йолаларны үтәп, жирләү өчен билгеләнгән.

8.2. Дини зиратларның эшчәнлек тәртибе, тиешле дини берләшмәләр белән килештереп, авыл жирлеге советы тарафыннан билгеләнә. Авыл жирлеге территориясендә дини зиратларның эшчәнлеге гражданнар тарафыннан мөстәкыйль рөвештә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

8.3. Дини зиратлар дини берләшмәләр тәкъдиме буенча төзелә, аларның уставлары зиратларда дини йолаларны гамәлгә ашыруны күздә тота.

8.4. Дини зират төзелгәннән соң, аның статусын иҗтимагый яки башкача үзгәртү рөхсәт ителми.

Дини зират статусы бирелгән очракта, гамәлдәгә зиратка аның статусын иҗтимагый яки башкача үзгәртү рөхсәт ителми.

8.5. Үлгән (һәлак булган) башка диннәрне (конфессияләрне) күмү дини зиратка рөхсәт ителми.

Башка диннәрнен (конфессия) каберлекләрен жирләүне булдырмау максатларында үлгән, мәрхүмне җибәрүче, тыныч җан өчен җавап бируче яки жирләүдә катнашкан дини берләшмә вәкиле, рухани билгеләнгән үрнәктәге белдерүдә үлгән кешенең теге яки бу конфессиягә каравы турында билге ясый һәм билге ясаган дини эшлеклесе вазыйфасын күрсәтә.

8.6. Дини зиратларда үлгәннәрне күмү әлеге хәлнең 3, 10, 11 бүлекләре таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.7. Дини зират территориясендә башка конфессияләрнен (диннәрнен) нинди дә булса билгеләрен билгеләү яисә сурәтләү тыела.

9. МӨСЕЛМАН ДИНЕНДӘГЕ ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӘНЛЕГЕ ТӘРТИБЕ

9.1. Мөселман дини зиратларында (алга таба - мөселман зираты) каберлекләр шәригать нормалары буенча ислам кануннары буенча житештерелә.

9.2. Мөселман зиратында үлүчеләрне күмү көн саен 8.00 дән 17.00 сәгатькә кадәр башкарыла. Аерым очракларда үлгән кешеләрне 17.00 сәгатьтән соң, кояш баеганчы, әмма 20.00 сәгатьтән дә соңга калмыйча, үлгән кешенең чит шәһәр туганнары үтенече буенча күмү рөхсәт ителә.

9.3. Мөселман зираты территориясендә үлгән кешене күмү табутсыз тәнне тукымасы беләнтөреп күмү юлы белән генә башкарыла.

9.4. Үлгән кешенең гәүдәсен шактый нык заарлау (һәлакәтләр, стихияле бәла-казалар, сугышчан хәрәкәтләр) нәтижәсендә мәетне тиешле тукымага (саванга) төреп булмый икән, мондый табутка охшаш конструкцияләрдә үлгәннен калдыкларын күмүне башкарырга рөхсәт ителә.

9.5. Үлгән кешене күмү барышында кирәkle йолаларны үткәрүче рухани катнаша, үлгән кешенең гәүдәсен шәригать нормаларына туры китереп күмүне тикшерә.

9.6. Кабер өстенә куела торган тәмга үлгән кешенең баш очына куела.

9.7. Зиратка бару шәригать нормаларына һәм этика үтәү белән башкарылырга тиеш.

10 ПРАВОСЛАВИЕ ДИНЕНДӘГЕ ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӘНЛЕГЕ ТӘРТИБЕ

10.1. Православ динендәгә дини зиратларда (алга таба - православие зираты) күмүләр Рус православие чиркәве йолалары буенча христиан кануннары нигезендә башкарыла.

10.2. Православие зиратында үлүчеләрне күмү көн саен 10.00 сәгатьтән 16.00 сәгатькә кадәр башкарыла.

Үлгәннәрне (һәлак булганнары) күмү Изге Пасха көнендә башкарылмый.

10.3. Үлгән православ христианнары күмү табутта гамәлгә ашырыла. Мәрхүм башы белән көнбатышка һәм аяклары белән көнчыгышка таба ятарлык итеп кабергә төшерәләр.

10.4. Мәрхүмне жирләүдә рухани катнаша, ул ки्रәкле йолаларны үткәрә, үлгән кешенең каберен һәм мәетен православие традицияләренә туры килү-кilməүгә тикшерә.

Әгәр мәетнең жыры читтән торып (өйдә, гыйбадәт корылмасында яки Панихида үткәргендә башка урында) житештерелсә, мәрхүм зиратта жырланмый. Бу очракта мәрхүмне жирләү бурычын үз өстенә алган зат, руханиның турыдан-туры катнашыннан башка, зиратка күмелергә мөмкин.

10.5. Православие зиратында үз-үzlәrenә кул салучыларны жирләү тыела.

11. ЗИРАТ ТЕРРИТОРИЯСЕ

11.1. Зират территориясе, күмелу ысулына карамастан, функциональ зоналарга бүленә:

- керү функциональ зонасы;
- йола функциональ зонасы;
- күмү функциональ зонасы.

11.2. Каберлекләр зонасы зиратның төп, функциональ өлеше булып тора. Жәмәгать зиратларында ялғыз каберлекләр, гайлә каберлекләре, туганнар каберлекләре һәм мемориаль корылмалар, шулай ук шәхесләре билгеләнмәгән мәетләрне күмү участоклары карала.

11.3. Яндырылган мәетнең көле салынган максус тартмаларны күму өчен зиратларда жир кишәрлекләре карала.

12. ЖИҢАЗЛАР, КҮМҮ УРЫННАРЫН ЯШЕЛЛӘНДЕРУ һәМ КАРАП ТОТУ

12.1. Зиратларда каралырга тиеш:

- 1) зират исеме, эш режимы белән элмә тактасы;
- 2) зират планы белән стенд. Зиратның төп зоналары планда билгеләнергә тиеш. План белән стендны төп керү юлы янында куярга кирәк;
- 3) авыл жирлеге башкарма комитеты игъланнары һәм боерыклары, зиратларда булу кагыйдәләре, гражданнарның хокуклары һәм бурычлары өчен стенд;
- 4) вак-төяк чүп жыю өчен чүп савытлары;
- 5) каты өслекле мәйданчыкларда урнаштырылган чүп-чар өю контейнерлары (асфальтланган, бетонланган). Зиратлардагы чүп-чар жыю урыннары коймаланырга тиеш. Чүп-чар жыелган саен чыгарылырга тиеш.

12.2. Зиратлар янындагы территорияләр төзекләндерелергә тиеш. Жирләү урыннарын яшелләндерү һәм төзекләндерү гамәлдәгә нормалар һәм кагыйдәләр белән башкарылырга тиеш.

12.3. Жирләү участокларында гражданнар тарафыннан Агач утырту бары тик яшелләндерү проекты нигезендә генә рөхсәт ителә.

12.4. Жирләү урыннарын төзү һәм төзекләндерү буенча барлык эшләр гамәлдәгә агачларны, қуакларны һәм үсемлек грунтын максималь рәвештә саклап башкарылырга тиеш. Агач кисүне, санитар-яклау зонасы һәм мораль (яшел) яклау зонасы булдыру өчен, табигый яшел үсентеләрне файдаланып, сайлас алыш башкарылырга кирәк.

12.5. Яңа булдырыла торган зират территориясе тиrəсендə уза торган мораль (яшел) яклау зонасы 5-10 м киңлектөгө яшел үсентеләр белән тығыз булырга тиеш.

12.6. Яшел үсентеләр мәйданы зиратның кименdә 30% мәйданын тәшкىл итәргә тиеш.

12.7. Зиратны яшellәндөргөндө агачтан кабергә кадәрге ара 5 метрдан да ким булмаска тиеш.

12.8. Зиратның бөтен территориясе буенча юл чөлтәре түбәндәгө категорияләргә бүленергә мөмкин:

- 1) кварталара юллар;
- 2) квартал эчендәге юллар;
- 3) кече юллар (сукмаклар, тротуарлар).

12.9. Кварталара юллар автомашиналар йөрү өчен билгеләнгән, алар кабер өстө корылмаларын алып килү hәм территорияне чистарту өчен билгеләнгән.

12.10. Квартал эчендәге юллар тиешле зиратка хужалык хезмәте күрсәтә торган моторлаштырылган транспортны йөрту өчен билгеләнгән.

12.11. Кече юллар (сукмаклар, тротуарлар) кварталлар hәм зиратлар участоклары территориясе буенча жәяүлеләр үтү өчен билгеләнгән.

12.12. Авыл жирлеге башкарма комитеты зиратларны тиешле тәртиптә тотарга hәм тәэммин итәргә тиеш:

- 1) каберлекләрне исәпкә алу;
- 2) каберлекләрне күмү өчен hәр жир участогын бирүнең билгеләнгән нормаларын hәм каберләрне әзерләү кагыйдәләрен үтәү;
- 3) зиратларның территорияләрендә урнашкан биналарны, корылмаларны, зиратлар коймаларын, зират юлларын hәм мәйданчыкларын төзек хәлдә тоту hәм аларны;
- 4) зиратлар территорияләрендә яшellәндерүү, яшел үсентеләрне карау hәм аларны янарту;
- 5) чүп-чар жыю өчен контейнер мәйданчыкларын төзекләндерүү, барлык зиратларны системалы рәвештә чистарту, чүп-чарны үз вакытында чыгару, корыган чечәкләр hәм веноклар кую;
- 6) тиешле хезмәт күрсәтү культурасы;
- 7) санитар нормаларны hәм кагыйдәләрне үтәү;
- 8) янгын куркынычсызылыгы кагыйдәләрен үтәү;
- 9) китапта, hәр күмелгән мәетнең жирләү участогының номерларын, каберне, фамилиясен, исемен hәм әтисенең исемен, күмелү датасын hәм жирләү бурычын үз өстенә алган затның фамилиясен, исемен hәм әтисенең исемен, адресын күрсәтеп, билгеләнгән формадагы теркәү.

Китапка язудан тыш, аывыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәре зиратның сыйымында тиешле билге ясый;

10) кабер калкулыгында үлгән кешенең фамилиясен, исемен hәм атасының исемен, туган hәм үлем датасын күрсәтеп билге кую. Тану билгесен урнаштырмыйча гына күмү рөхсәт ителми;

11) зиратлар территорияләрен (күмелгән урыннардан тыш) системалы рәвештә чистарту.

12) дәүләт саклавында булган туганнар каберләрен, һәйкәлләрне һәм каберләрне тиешле тәртиптә тоту.

Зират участогында жирләү өчен жир юк икән, норма буенча участок ябылырга тиеш. Участок периметры буенча әлеге участокның ябылуы турында кисәтеп табличкалар куела.

13. Жирләү өчен жаваплы затлар бурычлы:

1) каберлекләрне (һәйкәл, цоколь, чәчәк түтәлләре, коймалар, күмелгән урыннар турында кирәkle белешмәләр), каберлек өстендәге корылмалар, колумбариядәге урыннар, яшлекләрне үз көчләре белән яисә килешү нигезендә әлеге ритуаль хезмәтләр күрсәтүче хужалык итүче субъектны жәлеп итеп карап тотарга;

2) кабер өстендәге корылмаларны һәм аларның коймаларын ремонтлау, буяу эшләрен башкару;

3) зират территориясендә урнаштырылган контейнерларга чүп-чар, иске веноклар, сүтелә торган каберләрдән чүп-чар чыгаруны тәэммин итәргә, шулай ук кабер ташларын төзәтергә, кабер янындагы үткәру урыннарын чистартырга;

4) авыл жирлеге башкарма комитетына жирләнгән каберлеккә мәрхүмнен коле тутырылган савытны күмгәндә яисә ул савытны кире алганды; кабер өеме корылмаларын урнаштыру (алмаштыру) очракларында мөрәжәгать итәргә;

5) янғын куркынычсызлыгы таләпләрен үтәргә;

6) күмелгән урын территориясендә чисталык һәм тәртип сакларга;

5) гамәлдәге законнарда, муниципаль хокукий актларда һәм әлеге Нигезләмәдә каралган башка таләпләрне үтәргә.

14. Кабер өстендәге корылмаларны (жирләү өчен участокларны) карау булмаганда, авыл жирлеге башкарма комитеты яки Жирләү эшләре мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт (жирләү өчен жаваплы затка) кабер өстенә тиешле кисәтү (алга таба – белдерү) урнаштыру юлы белән, каберлекне тиешле тәртипкә китерү тәкъдиме белән туганнарына мөрәжәгать итәргә тиеш.

15. Кабер өстендәге корылманың (жирләү өчен участок) тарихи-мәдәни кыйммәтләре билгеләнгән очракта, аның тарихи һәм мәдәни ядъәрләрне саклау һәм алардан файдалану турындагы законнар нигезендә саклануы тәэммин итәлә.

16. Жирләнгән һәм яше 15 һәм аннан да күбрәк булган каберлекләргә карата авыл жирлеге башкарма комитеты жирләү һәм кабер базасы торышын тикшерү актын төзергә (10 нчы күшымта), иске каберлекләрне һәм кабер өсте корылмаларын теркәү кенәгәсендә теркәргә (11 нче күшымта) тиеш.

Каберлекләрне һәм каберлекләрне карау актлары авыл жирлеге башкарма комитетында саклана.

17. Каберлекне тиешле срокта тиешле хәлгә китергән очракта, каберлек өчен жаваплы зат авыл жирлеге башкарма комитетына мөрәжәгать итә, ул бу хакта иске каберлекләрне һәм кабер өсте корылмаларын теркәү кенәгәсендә яза.

13. ҺӘЙКӘЛЛӘР, ИСТӘЛЕКЛЕ БИЛГЕЛӘР, КАБЕРЛЕКЛӘР ҺӘМ МЕМОРИАЛЬ КОРЫЛМАЛАР

13.1. Һәйкәл булып зур күләмле һәм яссы архитектура формалары санала, шул исәптән: скульптура, обелисклар, яткан һәм куелган плитәләр, алар хөрмәтенә куелган затлар турында мәгълүмат (мемориаль мәгълүмат) урын

алган. Мондый мәгълүмат булмаган объектларны парк архитектуралары дип санарага кирәк.

13.2. Яссы яки күләмле кече формалар, шул исәптән мемориаль мәгълүмат булган, аларны урнаштыру өчен 0,5 квадрат метрдан кимрәк участок кирәк булган транспорантлар истәлекле билгеләр булып санала.

13.3. Кабер һәм мемориаль корылмаларга мемориаль мәгълүмат булган корылмалар керә. Каберлекләре булмаган, әмма нинди дә булса зат истәлегенә қуелган һәм мемориаль мәгълүмат булган корылмалар мемориаль дип санала.

13.4. Кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) һәм киртәләрне монтажлау, демонтажлау, ремонтлау, алыштыру язма гариза (12 нче күшымта) нигезендә авыл жирлеге башкарма комитетына жирләү урыны, паспорт яки шәхесне раслаучы башка документ, күмүне теркәү түрүнда таныклык күрсәтелгән очракта башкарыла.

13.5. Кабер өемнәре (һәйкәл, кабер плитәсе, чәчәк түтәлләре, тәре, тиешле күләмдәге киртәләр, жирләү урыны мәйданчығы) жирләү өчен бирелгән жир кишәрлеге чикләрендә авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәте (13 нче күшымта) белән билгеләнә яисә алмаштырыла.

Һәйкәлләр һәм корылмалар, яисә аларның өлешләре участок чикләреннән чыгып торырга тиеш түгел.

13.6. Әлеге Нигезләмәнең 3.6 пунктында билгеләнгән күләмнәрдән тыш жир кишәрлекләрен үз белдекләре белән куллануга юл куйган гражданнар, аларны язмача кисәткәннән соң, 20 көн эчендә житешсезлекләрне бетерергә тиешләр.

13.7. Бирелгән жир кишәрлекеннән читтә һәм п.п.14.13., 14.14. билгеләнгән зурлыктан арттырылган корылмалар, күмү өчен жаваплы затны кисәткәннән соң сүтelerгә тиеш.

Кабер өстендәге корылмаларны сүтү авыл жирлегенең башкарма комитеты тарафыннан башкарыла, гаепле затларга чыгымнарны керту белән карала.

Ташландык кабер өстенә ташланган корылмаларны хужаларга жимерү түрүнда кисәткәннән соң 30 көн эчендә кире кайтару, алар кабер өстендәге корылмаларны жимерү чыгымнарын компенсацияләү шарты белән башкарыла.

13.8. Билгеләнгән тәртиптә гражданнар (оешмалар) тарафыннан билгеләнгән кабер ташлары аларның милке булып тора.

13.9. Кабер өстендәге корылмаларны урнаштыру һәм алу эшләре апрельдән ноябрь аена кадәр башкарыла.

13.10. Кабер корылмаларындагы язмалар әлеге каберлектә күмелгән затлар түрүндагы мәгълүматларга туры килергә тиеш.

13.11. Һәйкәлләрне урнаштыру күмгәннән соң бер елдан да иртәрәк булмаган вакытта башкарыла.

13.12. Кабер өстендәге корылмаларны күмү урыныннан читтә урнаштыру рөхсәт ителми.

13.13. Билгеләнгән кабер өстендәге корылмаларның биеклеге гәүдәне (калдыкларны) күмү урыннарында 2,0 м дан артмаска тиеш.

13.14. Каберләрне койма белән тоту авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәте белән күмү өчен бирелгән жир кишәрлеге чикләрендә рөхсәт ителә. Жирләү урыны киртәсенең биеклеге 1 метрдан артык була алмый. Киртәләр күмү урыннары арасындығы техник юл территориясен биләргә тиеш түгел.

13.15 Авыл жирлегенең башкарма комитеты гражданнар билгеләгән кабер өстенә корылмалар өчен матди жаваплылык тотмый.

13.16. Авыл жирлегенең башкарма комитеты hәр кабер өстендәге корылманы (кабер ташын) урнаштыруны hәм алмаштыруны теркәп бара, бу хакта кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) теркәү кенәгәсендә (14нче күшымта) hәм күмүне теркәү турындагы тиешле таныклыкларда тиешле язма эшләнә.

Кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) теркәү китаплары катый хисаплылык документлары булып тора, дайми саклау срокы булган эшләргә керә hәм муниципаль архивка дайми саклауга тапшырыла.

13.17. Кабер өстендәге корылмалар (кабер ташлары) урнаштыруны теркәү китабына түбәндәге белешмәләр кертелә:

- 1) квартал, участок, кабер номеры;
- 2) вафат булучының (hәлак булучының) фамилиясе, исеме hәм әтисенең исеме;
- 3) кабер өстендәге корылманы (кабер ташын) урнаштыру датасы, анын зурлығы, кабер ташы эзерләнгән материал;
- 4) кабер өчен жаваплы hәм кабер өстендәге корылманы (кабер ташын) урнаштыруга счет-заказ биргән затның адресы hәм фамилиясе;
- 5) кабер өстендәге корылма (кабер ташлары) житештерүченең реквизитлары, аларны сатып алу (эзерләү) документлары нигезендә.

13.18. Кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) hәм коймаларны куллану вакыты чикләнми, мона корылмаларны билгеләнгән тәртиптә кешеләрнең сәламәтлегенә куркыныч тудыручы, тузган дип тану очраклары, курше жирләү урыннарының сакланышын тәэммин итү очраклары керми.

13.19. Күмү урыннары территориясендә, ижтимагый зиратның архитектурландшафт проектина ярашлы рәвештә, алга таба коймалар куймыйча күмү каралган, койма урнаштыру тыелган.

13.20. Һәйкәлләрне, стелны, мемориаль тاكتаларны, истәлекле билгеләрне hәм башка кабер ташларын күму урыны булмаган жирдә урнаштыру тыела.

13.21. Әлеге урында чыннан да күмелгән кешеләр турында мәгълүматны чагылдырмый торган язулы кабер корылмаларын урнаштыру яисә булган язу корылмаларына өстәү тыела.

13.22. Иске кабер корылмаларын (кабер ташларын) утильләштерү күму мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт, башка ритуаль оешмалар тарафыннан түләүле нигездә башкарыла яисә жәмәгать зираты территориясеннән күму очен жаваплы зат тарафыннан мостәкйиль рәвештә чыгарыла.

14. ЗИРАТЛАРГА БАРУ КАГҮЙДЭЛЭРЕ

14.1. Жәмәгать hәм дин тоту зиратларына керү тәртибе hәм кагыйдәләре зират территориясенә кергәндә урнаштырылган белдерүләр тактасына элеп куела.

14.2. Зиратлар килүчеләр өчен көн саен түбәндәге вакытта ачык:

- календарь елның май аеннан октябрь аена кадәр – 9.00 сәгатьтән 19.00 сәгатькә кадәр;

- календарь елның ноябрьдән апрель аена кадәр – 9.00.сәгатьтән 17.00 сәгатькә кадәр.

14.3. Зират территориясендә килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

14.4. Зират территориясендә, шулай ук аның янындагы территориядә түбәндәгеләр тыела:

- авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештермичә генә һәйкәлне урнаштырырга, яңадан эшләргә һәм жимерергә;

- һәйкәлләрне, зират жиһазларын бозарга, территорияне чүпләргә;

- зират территориясендә ул ябылғаннан сон булырга;

- яшел утыртмаларны кисәргә, чәчәкләрне өзәргә, жиләк-жимеш жыярга, кабер участогында агачлар утыртырга;

- үз белдеген белән жирләү өчен бирелгән участокны билгеләнгән күләменнән арттыруны;

- спиртлы әчемлекләр эчәргә, исерек хәлдә, наркотик яки токсик исерек хәлдә булырга.;

- эт йөртергә, йорт хайваннарын тотарга, кошларны тотарга;

- чаңғыда, чанада, велосипедларда, мопедларда, мотороллерларда, мотоциклларда йөрү;

- учак ягу, балчык, ком алу, агач кисү;

- грунт казу, төзелеш чүп-чарын һәм башка материалларны калдыру;

- эскәмияләр, өстәлләр урнаштыру, склеплар, башка кабер корылмалары төзүне үз белдеген белән башкару;

- жәмәгать тәртибен һәм зиратларның чисталығын бозучы башка гамәлләр кылу.

14.5. Жәмәгать зиратларына килүчеләрнен хокуклары:

- әлеге нигезләмә һәм Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары таләпләре нигезендә каберлек урыннарын билгеләү;

- кабер участогында чәчәкләр утырту;

- һәйкәлләр, кабер корылмалары, коймалар, чәчәк түтәлләре h. b. лар урнаштыру (алмаштыру) очракларында зират территориясенә бернинди тоткарлыксыз үтеп керү;

- килүчеләр-өлкәннәр һәм инвалилар булса-жиңел транспортны зират территориясендә йөрү өчен файдалана алалар;

- Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында каралган башка хокукларны гамәлгә ашырырга.

14.6. Чәчәкләр, жирләү ритуалы предметлары һәм каберлекләрне төзекләндерү материаллары белән сәүдә итү бары тик авыл жирлеге башкарма комитетының язмача рөхсәте белән генә башкарыла ала.

15. ЖӘМӘГАТЬ ҺӘМ ДИНИ ЗИРАТЛАР ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТ ЧАРАЛАРЫ ХӘРӘКӘТЕ ТӘРТИБЕ

15.1. Зиратлар территориясе буенча Куныр авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан расланган хәрәкәт схемалары һәм күрсәтелгән транспорт чараларының тукталышы чикләрендә махсуслаштырылган транспорт чаралары хәрәкәте рөхсәт ителә.

15.2. Автокатафалк, шулай ук аны озатып йөрүче транспорт зиратка тоткарлыксыз бару хокукина ия.

15.3. Куныр авыл жирлеге башкарма комитеты зиратларда билгеле бер даталарга багышланган чаралар үткөргөндө, зиратта транспорт хәрәкәтенен аерым режимы көртөлөргө мөмкин.

15.4. Түбәндөгө килүчеләр шәхси автотранспортта жәмәгать зиратлары территорииясе буенча тоткарлыксыз йөрү хокукина ия:

- 1) тиешле таныклыклар күрсәткәндә инвалидлар;
- 2) сәламәтлеге буенча мөстәкыйль йөрү мөмкинлеге булмаган өлкән яштәге гражданнар.

15.5. Жәмәгать зиратлары территорииясе буенча башка транспорт чаралары хәрәкәте бары тик авыл жирлеге башкарма комитеты белән килемеш кенә рөхсәт ителә.

15.6. Жирләү урыннарын төзекләндеру һәм кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) урнаштыру буенча эшләр башкарганда, транспорт чаралары, шул исәптән йөк автотранспортты жәмәгать зираты территорииясеннән жиңел автотранспорт һәм йөк автотранспортын кулланып, авыл жирлеге башкарма комитеты белән килемештереп башкарыла.

15.7. Кабер өемнәре (кабер ташлары), күрсәткечләре, баганалары, төзекләндеру объектлары h.b. зиян күргәндә автотранспорт чаралары хужалары Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары белән билгеләнгән тәртиптә жаваплы.

16. ЭЛЕГЕ НИГЕЗЛӘМӘНЕ БОЗГАН ӨЧЕН ЖАВАПЛЫЛЫК

16.1. Элеге Нигезләмәне бозган өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә жавап тота.

Ижтимағый һәм дини зиратларның эшчәнлек тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы нигезләмәгә 1 нче күшымта

РӨХСӘТ

№_____ «____» _____ 20__г.
үлгэн кешене жирлэүгэ

Бирелде _____,
(мөрәжәгать итүченен фамилиясе, исеме, әтисенең исеме)
паспорт сериясе _____ № _____ бирелгән «__» _____

(кем тарафыннан бирелгэн)

Яшेय урыны адресы: _____

Теркәлү урыны адресы: _____

Контакт телефоны: _____

Мәрхүмнен гәүдәсен (көлен) жирләүгә рөхсәт бирү турында бирелгән гариза нигезендә

(вафат булучының фамилиясе, исеме, этисенең исеме)

зиратында.

Жирләү өчен жир кишәрлеге құләме _____ кв. м.

адрес

буенча

Авыл жирлеге башлығы

2 нче күшымта

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлек тәртибе һәм
җирләү урыннарын карап тоту қагыйдәләре турындагы нигезләмәгә

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районнының
авыл жирлеге башлыгына

Паспорт _____ № _____
Бирелгән « ____ » _____

(кем тарафыннан бирелгән)
адресы: _____

Жирләүгә рөхсәт бирү турында
Гариза

Үлгән кешене жирләүгә рөхсәт бирүегезне сорыйм

(фамилиясе, исеме, атасының исеме, улем датасы)

зиратында, адрес буенча урнашкан:
(зиратның исеме)

Дата « ____ » 20 ____ г. ____ / ____ / ____
(имза) (Ф. И. А.)

Күшымталар:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Дата

имза

Иститмалый нем динни зиратларның эшнелеге тартыбе
нем жирлеу урыннарын карап тогу катыйдаларе
турыйндағы нигезләмәгә 3 ичке номерлы күшымта

Каберлекләрне теркәү
китабы

(торак пункт исеме)

зираты

Башлаған «   » 20   ел
Тәмамланған «   » 20   ел

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Теркәлү номеры	Үлүченен тулы исеме	Үлүченен яше	Үлү вакыты	Жирлеу вықыты	ЗАГС бүлгеннән Улем турыйндағы танылыш номеры	Танылышкыны бүргән ЗАГС	Кәбер казуышыны фамилиясе кумуне башкаручи оешманың исеме	Участок номеры /	Жирлеу өчен жаваплы кешенең тулы исеме

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлеге тәртибе
һәм жирләү урыннарын карап тоту қагыйдәләре
турындагы нигезләмәгә 4 нче номерлы күшымта

ЖИРЛӘҮ ТУРЫНДА ТАНЫКЛЫК

Таныклык бирелгән гражданинның _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Жирләүне теркәү турында _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

«__» 20 __ ел _____

(зиратның исеме)

Квартал номеры _____, сектор номеры _____, кәбер номеры _____

Кабер ташы урнаштырылган һәм теркәлгән «__» 20 __ ел

(кабер ташының материалы)

Кабернең зурлығы һәм язы тексты башкарма комитет тарафыннан
расланган.

Инвентарь номеры _____

Авыл жирлеге башлыгы _____

Күшымта №5

эшчәнлек тәртибе турында нигезләмәгә
иҗтимагый һәм дини зиратлар
җирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы
Куныр авыл жирлеге башкарма комитетына

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)
паспорт сериясе, №,

кайдан һәм кайчан бирелде
теркәлү адресы : _____
телефон: _____

ГАРИЗА
җирләү өчен урын бирү турында

Киләчәк жирләү / жирләү өчен урын бирүегезне сорыйм (ассызыкларга
кирәк) _____ зиратында,
(исеме, адресы)

зурлығы _____ (_____) кв. метр.

Күшымта:

1. Паспорт күчermәсе.
2. Туганлыкны раслаучы документлар күчermәләре.
3. Үлем турында медицина таныклыгы / ГХАТ органнары тарафыннан
бирелә торган үлем турында таныклык.

" ____ " _____ ел
/ _____
(гариза бирүченең имzasы)

Күшымта №6
Дини зиратларны төзекләндерүү ижтимагый совет эшчәнлеге тәртибе
турындагы нигезләмәгә
жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләренә

ДОКУМЕНТЛАР ИСЕМЛЕГЕ

Элеге таныклана, дип _____, (Ф. и.)
Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районаны _____ авыл
жирлеге башкарма комитеты авыл жирлегенең жирләү, жирләү өчен рөхсәт алу
өчен түбәндәгэ документлар кабул итте:

№ п/п документ исеме листлар саны өстәмә мәгълүмат

Документлар тапшырылды: _____ / _____ / (имза)
(И.Фамилия)

Документлар _____ кабул ителде:
/ _____ / (имза) (И. о. фамилиясе, вазыйфасы)
дата М.П.

Ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы Нигезләмәгә 7 нче күшымта.

КАРАР

№ ____ “ ____ ” 20 ____ ел.

Гайлә (нәсел) жирләү өчен урын бирү турында

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге
Башкарма комитеты _____ (Ф. и. о.)
зиратта гайлә (нәсел) жирләү өчен урын бирү турында
гаризасын һәм гаризага күшүп бирелә торган документларын:
_____

карап тикшергәннән соң, авыл жирлеге территорииясендә ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы нигезләмәгә таянып Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге Советы КАРАР БИРӘ:

1. _____ (Ф. и. о., паспорт мәгълүматлары)

(зиратның исеме, адресы) зурлыгы _____ булган гайлә (нәсел) жирләү урыны бирергә.

Авыл жирлеге башлыгы

Ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы Нигезләмәгә 8 нче кушымта.

КАРАР
№ ____ “ ____ ” 20 ____ ел.

Гайлә (нәсел) жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турында

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге башкарма комитеты _____ (Ф. и. о.)
зиратта гайлә (нәсел) жирләү өчен урын бирү турында (зиратның исеме,
адресы) гаризасын һәм гаризага кушып берелә торган документларын:

караганнан соң, ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм территориядә жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы нигезләмәгә таянып Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Куныр авыл жирлеге Советы КАРАР БИРӘ:

1. _____ (Ф. и. о., паспорт мәгълүматлары)
зиратта гайлә (нәсел) жирләү өчен (зиратның исеме, адресы) урын бирүдән түбәндәге нигезләр буенча:

баш тартырга.

Авыл жирлеге башлыгы

дата М.П.

Ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе
һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындағы
Нигезләмәгә 9 нчы күшымта

ТУФРАК (кремациядән соң вафат булган (ұлгән) мәетенең җәсәдләре)
БИРУ ТУРЫНДА ТАНЫКЛЫК

Таныклык бирелде. (гр-ке) _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)
Туфрак салынган урнаны күмүне теркәү турында

(мәрхүмнен фамилиясе, исеме, атасының исеме, үлем датасы)

(зиратның исеме)

№ _____ кварталы, № _____ секторы, № _____ кабере
Кремация турындағы документ "___" 200____ г.
Теркәү № кремациясе _____
Надгробия урнаштырылған һәм теркәлгән
"___" 200____ г.

(кабер ташлары материалы)

Кабер ташларының үлчәмнәре һәм язы текстлары администрация
тарафыннан киештерелгән.

Ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе
һәм жиrlәү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы
Нигезләмәгә 10 нчы кушымта

АКТ N ____ " ____ " 20 ел

күмү һәм кабер ёсте корылмаларының торышын
карау (комиссия әгъзаларының вазыйфасы, атасының исеме)

(кайсы зиратта, үлгән кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме,
квартал номеры)

Карап белән билгеләнгән

комиссия әгъзалары:

инициаллар имzasы, фамилиясе
инициаллар имzasы, фамилиясе
инициаллар имzasы, фамилиясе

Изменился бы и сама природа. Но не будем забывать, что в основе природы лежат законы, а не люди.

Неке кабеппелер ham кабер көрпүмдүлдүрүү төркөй күндиш
(төркүй күндишиеме)

авылы зираты
(исеме)

1	Күмелгэн затның фамилиясе, исеме, этисенең исеме	Үлем датасы	Квартал номеры,	Күмелү өчен кабернөн	Күмелгэн кабер өстендәгө	Жирлөндө трафарет чыгару	Жирлеү өчен жаваплы затка	Жирлеү бeldерү жиберү	Искерме датасы
---	---	----------------	--------------------	----------------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------------------------	-----------------------------	-------------------

12 нче күшымта

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү
урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында Нигезләмә

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль
районы Куныр авыл жирлеге башкарма
комитетына

(фамилиясе, исеме, әтисенең исеме)
паспорт сериясе, номеры, _____
(кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән)
Теркәлү адресы: _____

Телефон номеры: _____

КАБЕР ӨСТЕ КОРЫЛМАСЫН УРНАШТЫРУГА РӨХСӘТ БИРҮ ТУРЫНДА ГАРИЗА

Күмелгән участокта кабер өстенә қуелган корылманы, киртәләрне
урнаштырырга /алмаштырырга/ монтажларга /ремонтларга/ (кирәген
ассызыкларга кирәк) рөхсәт итүегезне сорыйм.
(күмелгән затның фамилиясе,
исеме, әтисенең исеме) _____ елда, _____ участокта, зиратның номеры _____
(зиратның исеме).

Кабердә _____ дип язылган

, тузган, таушалган (башка вариантылар) әйберләр бар.

Кабер өсте корылмасының техник характеристикалары (кабер ташлары)
яки киртәләр, шул исәптән күләме _____.

Документлар күчермәләрен беркетәм

- 1) _____;
- 2) _____;

Югарыда күрсәтелгән эшләр башкарылачак

(Эшләрне башкаручы, эшләрне үткәрү датасы)

Кабер өсте корылмасын урнаштыру буенча эшләрне үткәрү кагыйдәләре
белән таныштым. Урнаштыру дөреслеге очен тулы җаваплылык тотам. Дөрес
урнаштырылмаган очракта корылманы демонтажлау эшләрен үз хисабыма
башкарырга әзер. Эшләр тәмамланғаннан соң, төзелеш материалларының
калдыкларын чыгарырга һәм күмелгән урынны, якын-тирә территорияне
тәртипкә китерергә ышандырам.

(гариза бирүченең имzasы)
тулысынча)

(мөрәжәгать итүченен ф. и. о.,

(вакыты)

13 ичө күшымта
ижтимагый дини зиратларның
эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү
урыннарын карап
тоту қагыйдәләре турында нигезләмә

КАБЕР ӨСТЕ КОРЫЛМАСЫН (КАБЕР ТАШЫН) УРНАШТЫРУ
(АЛМАШТЫРУ, МОНТАЖЛАУ, ДЕМОНТАЖЛАУ, РЕМОНТЛАУ) ЯКИ
КИРТӘЛӘРНЕ УРНАШТЫРУ (АЛМАШТЫРУ, МОНТАЖЛАУ, РЕМОНТЛАУ)
ӨЧЕН РӨХСӘТ

«_____» 20 _____

Ф.И.

башкаручы тарафыннан күрсәтелә: кабер өстенә куелган корылманы
урнаштыру/алыштыру/монтажлау/ремонтлау яки киртәләрне (күкерт) яки
киртәләрне (ассызыкларга кирәк) башкарырга рөхсәт бирелә торган зат
күрсәтелә.

Ф.И.

үз өстенә алган участокта кабер өеме корылмасын урнаштыру бурычын үз
өстенә алган _____ үлчәүле
_____, жирләүне һәм каберләрне төзүне көйләүче законнар
һәм муниципаль хокукый актлар таләпләрен үтәү белән.

Авыл жирлеге башлыгы _____

14 ич күштимта ижтимагый һем дини зиратларның
эпчәнлөгө тәртибенәм жириләү үрүннәрин
карап тоту қагыйдәләре түрүнда нигезләмә

КИТАП

кабер ёстендәге корылмаларны (каберлекләрне) теркәү _____
зират (исем)
(торак пункт исем)

Башланган « ____ »
Тәмамланган _____ 20 _____ 20 _____

2	3	4	5	6	7	8	9
Күмелгән (кумелученең исеме фамилиясе)	Кабер кую коңе	Квартал номеры	Сектор номеры	Кабер номеры	Ярус номеры	Таш материалы һем қуләме, һәйкәл Әзерләүчесе	Ф. и. о. - кабер очен жаваплы адресы